

Vester Skerninge Friskole

Nyvej 7, 5762 Vester Skerninge - Tlf. 62241600 - www.vskfri.dk - skoleleder@vskfri.dk

Fagplan for Engelsk

Formål

Formålet med undervisningen i engelsk er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, således at de kan forstå talt og skrevet engelsk og kan udtrykke sig mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes bevidsthed om engelsk sprog og sprogbrug samt om sprogtilegnelse.

Undervisningen skal skabe rammer for oplevelse, indsigt og samarbejde samt styrke elevernes aktive medvirken. Herved skal undervisningen bidrage til, at eleverne bevarer lysten til at beskæftige sig med sprog og kultur til fremme af deres videre udvikling.

Undervisningen skal give eleverne indsigt i historie, kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande og derved styrke deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Sprog er et socialt fænomen, situationsafhængigt og med et indhold. Engelskundervisningen rummer derfor såvel en sproglig som en kulturel side, og faget har således både et færdigheds-aspekt, et orienterings-aspekt og et holdningsdannende aspekt.

Undervisningen skal give eleverne mulighed for at kunne bruge engelsk som et internationalt kommunikationsmiddel og for at forstå, at sproget er et redskab, som både kan give dem del i værdifulde kundskaber og oplevelser samt muligheder for at udveksle tanker, holdninger, følelser osv.

Undervisningen tilrettelægges varieret og alsidigt, således at eleverne, i fællesskab og hver for sig, får muligheder for at nå så langt som muligt inden for de enkelte kundskabs- og færdighedsområder.

De centrale kundskabs- og færdighedsområder er angivelser af undervisningens indhold, og de skal anvendes som pejlemærker både ved planlægningen og ved evalueringen af undervisningsforløb. Derfor bør de integreres i de enkelte undervisningsforløb og herved støtte hinanden.

Kommunikative færdigheder

Engelsk skal bruges til mange forskellige formål. Eleverne skal derfor arbejde med:

- At forstå talt engelsk af forskellige typer, først og fremmest britisk og amerikansk engelsk, men også andre former, fra eksempelvis lydband eller film - såvel samtale som længere sammenhængende fremstillinger - og reagere på det på en måde, der passer til situationen.
- At udtrykke sig hensigtsmæssigt både i samtaler og i sammenhængende mundtlige fremstillinger.
- Fortælling, både som lytter og fortæller.
- At forstå og bearbejde forskellige typer af billedtekster, såvel levende billeder som stills.
- At læse tekster, som giver information og oplevelser.
- At udtrykke sig hensigtsmæssigt i sammenhængende skriftlige fremstillinger.

Vester Skerninge Friskole

Nyvej 7, 5762 Vester Skerninge - Tlf. 62241600 - www.vskfri.dk - skoleleder@vskfri.dk

Sprog og sprogbrug

Sprogets brug bestemmes af en række forhold som hensigt, situation, afsender og modtager.

Eleverne skal derfor arbejde med:

- Sprogets forskellige virkemidler, herunder den betydning, det har at udtrykke sig præcist og varieret.
- Hvordan det engelske sprog fungerer og er opbygget, herunder regler om udtale og grammatik.
- Ordforrådets afgørende rolle ved brugen af sproget.
- Forskelle og ligheder mellem engelsk og dansk.

Sprogtilenelse

Det er vigtigt, at man udvikler forståelse af, hvordan man bedst tilegner sig engelsk. Eleverne skal derfor arbejde med:

- Strategier, der understøtter forståelsen af sproget og fremmer sprogproduktionen.
- Varierede arbejds- og samarbejdsformer.
- Såvel færdighedsmæssige som praktiske, musiske og kreative sider af faget.
- Forskellige medier.
- Grammatikker, ordbøger og andre opslagsværker.
- Engelsk i tværfaglige sammenhænge.
- Engelsk som fælles kommunikationssprog mellem forskellige lande fx ved rejser ud i Europa, udveksling o.lign.

Kultur- og samfundsforhold

Indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande er væsentlig.

Eleverne skal derfor arbejde med:

- Historisk baggrund, levevilkår, dagligliv, værdier og normer for mennesker i engelsktalende lande.
- At orientere sig om verdenen gennem brug af engelsk og derved mere generelt udvikle deres forståelse af andre kulturer.
- Forskellige skrevne og talte tekster samt andre kunstformer, der kan give eleverne oplevelser af de engelsksprogede kulturer.
- Forskelle og ligheder mellem de engelsktalende landes kulturer og egen kultur.

Læseplan

Læseplanen indeholder en angivelse af undervisningens progression i to forløb. Engelskundervisningen skal dog betragtes som et samlet hele fra 4. klasse til 9. klasse uden mærkbare overgange mellem forløbene.

Undervisningen bygger på, at eleverne bl.a. fra dansk allerede har en kunnen, viden og erfaring med hensyn til at lære, til sprog og dets brug, til begreber, til forståelse af deres omverden samt til brug af IT.

Vester Skerninge Friskole

Nyvej 7, 5762 Vester Skerninge - Tlf. 62241600 - www.vskfri.dk - skoleleder@vskfri.dk

Det er målet, at eleverne igennem hele undervisningsforløbet opbygger deres selvtillid som sprogbrugere og deres forståelse af gode arbejds- og samarbejdsformers betydning for sprogtilegnelsen. Der skiftes således mellem forskellige organisationsformer (individuel, par, gruppe, klasse) afhængig af aktiviteterens art.

De sproglige aktiviteter tilrettelægges således, at eleverne møder en mangfoldighed af oplevelser og sanseindtryk. Praktisk-musiske arbejds- og udtryksformer indgår i de sammenhænge, hvor de kan tilføre undervisningen en yderligere dimension.

1. forløb: 4.-6. klasse

Hovedvægten lægges på det mundtlige arbejde. Emneområderne skal være dels konkrete, dagligdags og virkelighedsnære, dels appellere til elevernes fantasi.

Kommunikative færdigheder

Eleverne skal arbejde med:

- Lyttefærdighed, bl.a. gennem brug af lydbånd, video og lærerens fortælling.
- Opbygning af et klasseværelsessprog, fx indøvelse af en række faste vendinger.
- Brug af sproget i situationer, hvor sprog og handling knyttes sammen gennem imitation, kommunikationslege, rollespil, sange, rim og remser.
- Udvikling af spontan lytte- og talefærdighed ved at kommunikere med andre elever parvis og i smågrupper.
- Læsning af korte og sprogligt enkle tekster, ofte med støtte i billeder og lydbånd.
- At eksperimentere med skriftsproget (fx i form af billedtekster, ordlister, enkle breve, beskrivelser og meddelelser).

Sprogbrug

Elevernes nysgerrighed og sproglige opmærksomhed er udgangspunkt for sammenligninger mellem dansk og engelsk sprog og sprogbrug.

Hen imod slutningen af forløbet arbejdes der med de områder inden for udtale, rytme, intonation, stavning, ordforråd og grammatik, som er nødvendige for elevernes udtryksfærdighed, fx brug af kendeord, flertals-s og hjælpeudsagnsordene i nutid.

Sprogtilegnelse

Det er målet, at eleverne udvikler deres bevidsthed om, hvordan de tilegner sig engelsk.

Dette sker ved, at de:

- Benytter engelsk mest muligt.
- Møder engelsk udenfor skolen / besøg af engelsktalende på skolen.
- Forsøger at gøre sig forståelige, selvom deres sproglige formåen ikke slår til.
- Gætter kvalificeret, fx i forbindelse med lytte- og læsetekster.

Kultur- og samfundsforhold

Vester Skerninge Friskole

Nyvej 7, 5762 Vester Skerninge - Tlf. 62241600 - www.vskfri.dk - skoleleder@vskfri.dk

Eleverne skal arbejde med kultur og levevilkår, først og fremmest i Storbritannien og USA. Valg af emner tager udgangspunkt i det nære og genkendelige, såsom familien og dens daglige rutiner, boliger, tøj, mad, indkøb, skoler, dyr, interesser, fritid, ferier og højtider. De fleste af emnerne giver umiddelbart mulighed for at drage sammenligninger til egne forhold. Både tekst- og billedmaterialer bør afspejle den engelsktalende verdens kulturer. Elementer fra engelsksproget børnekultur inddrages, fx sange, rim og remser, lege, danse, spil og fortællinger.

2. forløb: 7.-9.klasse

Sproget som et anvendeligt kommunikationsmiddel er i centrum. Indholdet bør omfatte en variation af aldersrelevante emner, tekster og aktiviteter.

Kommunikative færdigheder

Eleverne skal arbejde med:

- Lyttefærdighed, bl.a. med forskellige varianter af britisk og amerikansk engelsk.
- Aktiv lytning til lærerens fortælling.
- Samtalefærdighed i mange forskellige situationer, fx gennem dramatiseringer, rollespil, simulationer og andre par- og gruppeaktiviteter.
- Færdighed i at kunne give en sammenhængende mundtlig fremstilling, fx i form af korte redegørelser og referater.
- At udtrække informationer fra forskellige typer af billedtekster, fx illustrationer, plakater, collager, tegneserier, video og andre elektroniske medier.
- Læsefærdighed ved brug af forskellige teksttyper inden for skønlitteratur og sagprosa, fx fortællinger, sangtekster, drama, annoncer, brochurer og opskrifter.
- Skrivefærdighed, så de kan formulere sig mere sammenhængende og give udtryk for fantasi og oplevelser, fx i form af breve, beskrivelser og meddelelser.

Sprog og sprogbrug

Elevernes nysgerrighed og undren er udgangspunkt for arbejdet med sproglig opmærksomhed. Arbejdet med at udbygge ordforrådet inden for centrale områder er væsentligt. Særlig opmærksomhed rettes mod ord og vendinger, der ofte giver anledning til misforståelser. Der arbejdes med de områder inden for udtale, rytme, intonation, stavning og grammatik, som har størst betydning for, at kommunikationen lykkes. Der arbejdes med forholdet mellem sprogets form og dets funktion fortrinsvis i integrerede sammenhænge.

Sprogtilegnelse

Eleverne skal arbejde med:

- Strategier, der fremmer mundtlig kommunikation, fx omskrivning ved hjælp af andre ord.
- Lyttestrategier.
- Læsestrategier.

Vester Skerninge Friskole

Nyvej 7, 5762 Vester Skerninge - Tlf. 62241600 - www.vskfri.dk - skoleleder@vskfri.dk

- Skriveprocesser.

- Anvendelse af ordbøger og andre hjælpemidler.

Eleverne styrker deres sprogtilenelse ved at opsøge og udnytte de muligheder, der er for at bruge engelsk både i og uden for skolen.

Kultur- og samfundsforhold

Eleverne skal arbejde med historie, kultur og levevilkår i engelsktalende lande. Hovedvægten lægges fortsat på Storbritannien og USA.

Valg af emner udvides fra det nære og genkendelige til også at omfatte fx fritidsliv, natur samt geografiske og historiske forhold i engelsktalende lande.

De fleste af emnerne bør give mulighed for at drage sammenligninger til egne forhold.

Forskellige teksttyper fra engelsksproget ungdomskultur inddrages, fx musik, blade, film og tv-serier.

Der arbejdes med kortere, skønlitterære tekster, som kan give eleverne en mere nuanceret forståelse af menneskelige relationer og kulturforhold.

Det tilstræbes, at eleverne får mulighed for at komme i kontakt med andre, hvor brugen af engelsk er en reel nødvendighed, fx gennem skolekontakt, elektronisk post, pennevenner eller møde med udlændinge i og uden for skolen. Indholdet bør styre kommunikationen, fx som led i opgaveløsning.

Specielt 8.-9.klasse

Sproget som et kommunikationsmiddel er i centrum med øgede forventninger til en forholdsvis præcis og nuanceret brug af og bevidsthed om sproget. Eleverne skal have mulighed for at møde et stort udbud af alderssvarende tekster, emner og aktiviteter. De arbejder efterhånden mere selvstændigt og med større grad af medansvar og medbestemmelse.

Kommunikative færdigheder

Eleverne skal arbejde med:

- Lyttefærdighed gennem mødet med engelsk brugt som modersmål i forskellige regionale og sociale varianter og som internationalt kommunikationsmiddel, eksempelvis fra lydbånd eller film.

- At lytte til og bidrage med fortællinger.

- Mundtlig sprogfærdighed, fx gennem referater, fremlæggelser og foredrag samt ved at tage del i samtaler, diskussioner og debatter, efterhånden også om mere abstrakte emner.

- Læsning og bearbejdning af forskellige typer af tekster såsom nyhedstekster, reklamer, noveller, digte, sangtekster mv..

- Forskellige medier og informationskilder, fx databaser, tidsskrifter og leksika.

- At skrive længere sammenhængende tekster, fx i form af redegørelser, fortællinger og debatindlæg, hvor indhold og stil søges afpasset efter læser og formål.

- Forskellige præsentationsformer, fx redegørelser og dramatiseringer eller præsentation ved hjælp af plancher, lyd, film og computer.

Sprog og sprogbrug

Vester Skerninge Friskole

Nyvej 7, 5762 Vester Skerninge - Tlf. 62241600 - www.vskfri.dk - skoleleder@vskfri.dk

Det er målet, at eleverne udvikler deres sproglige bevidsthed for at kunne benytte sproget relevant i forhold til situationen, fx i overensstemmelse med gængse sociale omgangsformer i engelsktalende lande.

Der arbejdes med forskelle på tale- og skriftsprog.

I forbindelse med skrevne tekster arbejdes der med teksternes opbygning, sammenhæng og disponering.

Arbejdet med et præcist og varieret ordforråd udvides i takt med de emner og situationer, som undervisningsindholdet kræver. Der arbejdes med de synonyme, faste vendinger og visse kulturbundne udtryk, der oftest giver anledning til misforståelser.

Der arbejdes med centrale grammatiske områder, fx ordklasser, kongruens, ordstilling, udsagnsordenes former og funktioner, stedord, biord, retstavning og tegnsætning. Arbejdet med grammatik integreres så vidt muligt i såvel tekstarbejde som i mundtlig og skriftlig fremstilling.

Sprogtilegnelse

Det er målet, at eleverne styrker deres bevidsthed om, hvordan de tilegner sig engelsk. Dette sker bl.a. ved, at de opsøger og udnytter de muligheder, der er for at bruge engelsk i og uden for skolen. Elevernes erfaringer fra arbejdet med andre fremmedsprog inddrages.

Eleverne skal arbejde med:

- Strategier, der fremmer mundtlig kommunikation.
- Læse- og lyttestrategier i forbindelse med tekstarbejde og informationssøgning.
- Skriveprocessen og dens faser, fx ved hjælp af elektronisk tekstbehandling.
- Ordbøger, grammatiske oversigter og andre hjælpemidler.

Kultur- og samfundsforhold

Det er målet, at eleverne udbygger deres viden om historie, kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande. Sammenligninger med danske forhold indgår naturligt i dette arbejde.

Emneområderne kan fx være: unges levevilkår, medier, skoleliv, fritidsliv, arbejdsliv, natur og miljø samt aktuelle problemstillinger.

I arbejdet inddrages historiske og geografiske perspektiver for at belyse nutidige kultur- og samfundsforhold.

Forskellige teksttyper fra engelsksproget ungdomskultur inddrages, fx tidsskrifter, musiktekster, film og tv.

Der arbejdes med skønlitteratur, som kan give eleverne indsigt i levevilkår, værdier og normer i engelsktalende lande.

Det tilstræbes, at eleverne får mulighed for at komme i kontakt med andre, hvor brugen af engelsk er en reel nødvendighed, fx gennem skolekontakt, elektronisk post, studieture, udvekslingsrejser eller møde med udlændinge i og uden for skolen. Indholdet bør styre kommunikationen, fx som led i opgaveløsning.